

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	ΙΣΤΟΡΙΑ Ο. Π. Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΕΙΡΑ:	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ:	

**ΘΕΜΑΤΑ
ΟΜΑΔΑ Α΄**

A.1 Να δοθεί το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:

- α.** Ούλεν
- β.** Οργανικός Νόμος
- γ.** Οργανισμός
- δ.** Λαϊκό Κόμμα

Μονάδες 16

A.2 Να χαρακτηριστούν ως Σωστές ή Λανθασμένες οι παρακάτω προτάσεις:

- α)** Έμπιστοι συνεργάτες του Βενιζέλου ήταν ο Κ. Φούμης και ο Ιωαν. Σφακιανάκης.
- β)** Το ποσοστό των μη Ελλήνων ορθοδόξων στη Μακεδονία το 1920 ήταν 12%.
- γ)** Η ομάδα των *Ιαπώνων* διαλύθηκε το 1908.
- δ)** Στην ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδας αντέδρασε η Εθνική Τράπεζα.
- ε)** Η βιομηχανία υπέφερε από την έλλειψη κεφαλαίων.

Μονάδες 5

A.3 Τι γνωρίζετε για τα *εθνικά δάνεια* κατά το 19^ο αιώνα;

Μονάδες 14

A.4 Τι γνωρίζετε για την φροντίδα για τους πρόσφυγες από το 1917 έως το 1921;

Μονάδες 15**ΟΜΑΔΑ Β΄**

B.1 Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίδονται, α) αναφερθείτε στις εκλογές της 8^{ης} Αυγούστου 1910 και β) στην 1^η εμφάνιση του Ελ. Βενιζέλου ως ελλαδίτη πολιτικού.

Μονάδες 25

Κείμενο Α΄ : « Στις 8 Αυγούστου 1910 η κυβέρνηση Δραγούμη προχώρησε στην διεξαγωγή των εκλογών, δίνοντας την δυνατότητα να εκφραστούν όλες οι ιδεολογικές τάσεις, νέοι σχηματισμοί και ανεξάρτητοι υποψήφιοι, περισσότερο από χίλιοι, αυτοαποκαλούμενοι «νέοι άντρες», εμφανίστηκαν μπροστά στον ελληνικό λαό και μέσα σε μια πανσπερμία προγραμμάτων και συνθημάτων, και κυρίως στο όνομα της ανανέωσης της πολιτικής σκηνής, διεκδίκησαν δυναμικά την ψήφο του. Αυτό είχε ως συνέπεια για πρώτη φορά στα κοινοβουλευτικά χρονικά της χώρας ο αριθμός των ανεξάρτητων βουλευτών να καταφέρει να προσεγγίσει το σύνολο των εκπροσώπων των επίσημα αναγνωρισμένων κομμάτων. ... Σε αυτή την αισιόδοξη δυναμική του ριζοσπαστισμού και της ανανέωσης ο παλιός πολιτικός κόσμος δεν είχε να αντιτάξει μια πειστική εναλλακτική πρόταση, αλλά αντιθέτως συσπειρώθηκε για να περισώσει ό,τι μπορούσε από την επερχόμενη θύελλα του νέου και πολλά υποσχόμενου πολιτικού ηγέτη (Βενιζέλου)».

Κείμενο Β΄: «Ο Βενιζέλος έμαθε τη θριαμβευτική εκλογή του ως πρώτου Βουλευτή Αττικοβοιωτίας όσο βρισκόταν στη Λουκέρνη και ύστερα από ένα σύντομο πέρασμα από τη Ρώμη επέστρεψε στην Κρήτη..... Στις 4 Σεπτεμβρίου, τρεις δηλαδή μέρες μετά το άνοιγμα των εργασιών της Βουλής, ο Βενιζέλος εγκατέλειψε τα Χανιά και έφτασε στον Πειραιά όπου έγινε δεκτός με τιμές και ενθουσιασμό. Ανεβαίνοντας στην Αθήνα την 5^η Σεπτεμβρίου οι φίλοι του είχαν φροντίσει να του ετοιμάσουν μια μεγάλη διαδήλωση, την οποία ο Βενιζέλος χαιρέτησε από τον εξώστη της πλατείας Συντάγματος, εκφωνώντας έναν βαρυσήμαντο πολιτικό λόγο. Έναν λόγο παρακαταθήκη στο συλλογικό υποσυνείδητο του ελληνισμού, καθώς πέρα από το ότι περιέγραψε σε γενικές γραμμές τα βασικότερα σημεία του προγράμματος και της πολιτικής που θα χάραζε και θα ακολουθούσε, υπήρχε κι ένα συγκλονιστικό στοιχείο που έδωσε ευθύς εξαρχής ανάγλυφα το ύφος με το οποίο θα πολιτευόταν τα επόμενα 25 χρόνια. Στη διαρκώς επαναλαμβανόμενη απαίτηση μιας ομάδας Αθηναίων για σύγκλιση συντακτικής συνέλευσης ο Βενιζέλος αντέταξε με σθεναρή φωνή την απαρασάλευτη προσήλωσή του στην αρχή της Αναθεωρητικής..... Αυτός ο σχετικά σύντομος αλλά εξαιρετικά φορτισμένος πολιτικά διάλογος ανάμεσα στον Βενιζέλο και τον λαό την πρώτη κιόλας ημέρα της άφιξής του στην Αθήνα, μετά τις εκλογές της 8^{ης} Αυγούστου, επέβαλε τον Βενιζέλο αναμφίβολα ως ένα ηγέτη με σθένος και όραμα στην πολιτική σκηνή του ελληνικού κράτους».

Θαν. Χρήστου, *Ιστορία των Ελλήνων*, τ.14, εκδ. Δομή

B.2 Σε συνδυασμό με τις ιστορικές σας γνώσεις και το παρακάτω παράθεμα, περιγράψτε την κήρυξη της επανάστασης του Θερίσου και πως αιτιολογεί αυτή την εξέγερση ο Ελ. Βενιζέλος.

« - Ποια τα αίτια , άτινα σας ώθησαν κ. Βενιζέλε εις επανάστασιν;
-Το ότι το καθεστώς το οποίον εδημιουργήθη ως προσωρινόν παρετάθη πολύ. Τούτε εγέννησε δυσφορίαν οσημέραι αυξάνουσαν. Αλλ' ανεξαρτήτως αυτού έρχεται η δευτέρα αιτία. Είναι δε αύτη το ότι η Κρήτη ουδέ προσωρινώς δύναται να επαρκέση εις τας δαπάνας ιδιαιτέρου πολιτικού οργανισμού, διότι είναι μικρά και πτωχήν, όχι τόσο εκ φύσεως όσον εκ των επανειλημμένων καταστροφών τας οποίας έπαθεν εκ των πολλών της επαναστάσεων. Δεν ηδύνατο δε πόροι της να αναπτυχθώσιν άνευ της συνδρομής ξένων κεφαλαίων, των οποίων στερείται ο τόπος. Τα ιδικά της εξ' άλλου κεφάλαια φεύγουν μακράν. Ένεκα τούτου η οικονομική ανάπτυξις του τόπου παρεκωλύετο και η ανεπάρκεια του Δημοσίου Ταμείου της επεκτείνετο από τας πέδας, τας οποίας θέτουν εις τον τόπον αι συνθήκαι. Αφ' ετέρου η οικονομική δυσπραγία επετεινέτο διότι η Κρήτη, παύσασα να αποτελή μέρος του Ελληνικού Βασιλείου. Εις αυτά τα αίτια ήλθε προστεθή ο εγκαθιδρυθείς δεσποτισμός δηλαδή η κατάλυσις της ελευθερίας...»

Συνέντευξη του Ελ. Βενιζέλου, εφημ. ΧΡΟΝΟΣ, 26/3/1905

Μονάδες 25

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑ Α΄

A.1. α: σελ. σχολ. Βιβλ. 53 « Οι ραγδαίες αλλαγές, τις οποίες προκάλεσαν ... της τεχνητής λίμνης στο Μαραθώνα».

β: σελ. σχολ. Βιβλ. 208 « Ένα σοβαρό ζήτημα, που επίσης ... αναγνώρισης και εγκατάστασής του».

γ: σελ. σχολ. Βιβλ. 140 – 141 « Τον Ιούλιο του 1914 ιδρύθηκε ... ή να αποκτήσουν γεωργικό κλήρο».

δ: σελ. σχολ. Βιβλ. 93 « Στα μέσα του 1910 ... κριτική υποστήριξη στους Φιλελευθέρους».

A.2

α:Λ **β:**Λ **γ:**Σ **δ:**Σ **ε:**Σ

A.3 σελ. σχολ. Βιβλ. 35 – 37: « Από τα χρόνια της Επανάστασης, ο δανεισμός υπήρξε μια σημαντική ... χωρίς το οποίο τα έργα αυτά δεν θα μπορούσαν να ολοκληρωθούν».

A.4 σελ. σχολ. Βιβλ. 141 – 142: « Μολονότι η Ελλάδα βρισκόταν σε πολεμική αναμέτρηση ... επιστροφή στις περιοχές της προηγούμενης εγκατάστασης».

ΟΜΑΔΑ Β΄

B.1 (α + β) Τα δοθέντα ιστορικά κείμενα έρχονται να επαληθεύσουν και να επεκτείνουν το περιεχόμενο του σχολικού βιβλίου, ως προς τη συμβολή των εκλογών της 8^{ης} Αυγούστου 1910 στη μεταβολή του τοπίου, στα ελληνικά πολιτικά πράγματα.

Συγκεκριμένα, σχετικά με το σχολικό εγχειρίδιο, πριν από τις εκλογές της 8^{ης} Αυγούστου 1910 δεν είχε συγκροτηθεί ... στις 22 Αυγούστου 1910, από μέλη της Εθνοσυνέλευσης (σελ. 89-90).

Όσον αφορά το περιεχόμενο του Κειμένου Α΄, μας περιγράφει το κλίμα των εκλογών της 8^{ης} Αυγούστου 1910, τη δυνατότητα έκφρασης όλων των τότε ιδεολογικών τάσεων, την ανάδειξη νέων σχηματισμών και πάρα πολλών ανεξάρτητων υποψηφίων, σχεδόν ίσων με των αντιπροσώπων των υπάρχοντων κομμάτων, οι οποίοι αυτοαποκαλούνταν «νέοι άνδρες». Αυτοί, χρησιμοποιώντας το σύνθημα της ανανέωσης στο πολιτικό σκηνικό, διεκδικούσαν την ψήφο του λαού. Απέναντι σ' όλους αυτούς, τα παλαιά κόμματα δεν είχαν να παρουσιάσουν κάποια εναλλακτική πρόταση, παρά μόνο συσπειρώθηκαν, για να γλυτώσουν ό,τι ήταν δυνατόν.

Σχετικά με το Κείμενο Β΄, πληροφορούμαστε για το μετεκλογικό κλίμα που επικράτησε των εκλογών της 8^{ης} Αυγούστου 1910, ως προς τη θριαμβευτική εκλογή του Βενιζέλου. Αφού, λοιπόν, επέστρεψε από το εξωτερικό και τακτοποίησε τις εκκρεμότητές του στην Κρήτη, έφτασε στις 4 Σεπτεμβρίου 1910 στον Πειραιά, όπου τον υποδέχτηκε ο λαός με εκδηλώσεις ενθουσιασμού οι οποίες ήταν ακόμα πιο έντονες την επόμενη μέρα, 5 Σεπτεμβρίου, σε διαδήλωση στην πλατεία Συντάγματος. Από εκεί εκφώνησε βαρυσήμαντο λόγο, απευθυνόμενος στους οπαδούς του, στον οποίο παρουσίαζε τις βασικές πολιτικές του θέσεις. Επιπλέον, μέσα απ' το περιστατικό που περιγράφεται στο παράθεμα αποδεικνύεται εξ αρχής η αποφασιστικότητά του να εμφανιστεί και να επικρατήσει ως

ηγέτης με πυγμή, αλλά και όραμα για το μέλλον του ελληνικού λαού και κράτους.

B.2 σελ. σχολ. βιβλ. 211-212: « Οι επαναστάτες αιφνιδίασαν τον Ηγεμόνα και κήρυξαν την επανάσταση στις 10 Μαρτίου 1905... για τους λόγους και τους σκοπούς της επανάστασης».

Σχετικά με το περιεχόμενο του παραθέματος, παρακολουθούμε τον πρωτεργάτη της επανάστασης του Θερίσου, Ελ. Βενιζέλο, να παραθέτει τα αίτια που προκάλεσαν τη συγκεκριμένη εξέγερση. Ως κύριο αίτιο παραθέτει το γεγονός ότι το προσωρινό, όπως είχε εξαγγελθεί αρχικά, καθεστώς της Αρμοστείας έχει παραταθεί πάρα πολύ, με αποτέλεσμα την διαρκώς αυξανόμενη δυσφορία των Κρητών. Μία άλλη αιτία που επικαλείται ο Βενιζέλος είναι οικονομικής φύσης, καθώς αναγνωρίζει την αδυναμία συνέχισης αυτού του πολιτικού μορφώματος. Αυτό συμβαίνει επειδή η Κρήτη, εξαιτίας των επανειλημμένων επαναστάσεων, είχε πάθει πολλές καταστροφές κι έτσι είχε καταστεί μικρή και φτωχή. Στη συνέχεια αναγνωρίζει πως μόνο με τη οικονομική βοήθεια των ξένων θα μπορέσει να αναπτυχθεί, την οποία ως τότε στερείται, και έτσι ούτε και το Δημόσιο Ταμείο μπορεί να επιτελέσει το έργο του για την ανάπτυξη του νησιού. Στην παραπάνω άσχημη εικόνα της οικονομίας προσθέτει κι έναν επιπλέον λόγο πρόκλησής της, το ότι έχει παύσει να είναι μέρος του Ελληνικού Βασιλείου. Πέρα από αυτά, ως ένα ακόμη αίτιο της επανάστασης του Θερίσου αναγνωρίζει ο Βενιζέλος πως είναι η δεσποτική συμπεριφορά που επιδεικνύει ο Ύπατος Αρμοστής, καταλύοντας έτσι την ελευθερία στην Κρήτη.

**Από το Ιστορικό Τμήμα των φροντιστηρίων
Πουκαμισάς Ηρακλείου συνεργάστηκαν :
Ελ. Καταράκη, Χρ. Νικολουδάκης**

